UCHWAŁA NR XXXV/181/26
RADY GMINY KOBIELE WIELKIE

z dnia 17 marca 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 11 stycznia 2026 roku, dotyczącej pomników przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za bezzasadną petycję z dnia 11 stycznia 2026 roku [data wpływu do Urzędu Gminy: 12 stycznia 2026 rok] w przedmiocie:

1. aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 5 pomników przyrody tj. podjęcie uchwały lub uchwał Rady Gminy w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody, znajdujących się na terenie Gminy Kobiele Wielkie w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie organu sprawującego nadzór;

2. wprowadzenie do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Wójtowi i przekazywane Radzie jako dowód ochrony", celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska;

3. wydania stosownego polecenia organowi wykonawczemu do działania, mającego na celu usunięcie błędów, niejasności, a przede wszystkim uregulowanie prawne faktycznej ilości drzew podlegających ochronie w pomnikach przyrody

- Grupa Lip drobnolistnych, Kobiele Wielkie przy drodze, PL.ZIPOP.1393.PP.1012062.1505
- Grupa kasztanowców białych i lip drobnolistnych, Białaczów, PL.ZIPOP.1393.PP.1012062.1506 (tabela) – brak drzew

i dostosowanie informacji w kartach pomników przyrody w CRFOP do aktualnych wymagań prawnych i aktualnego stanu faktycznego – poprzez działania przewidziane w przepisach prawa (min. przygotowanie uchwał/y Rady Gminy)

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Kobiele Wielkie do zawiadomienia składającego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Adam Kleszczewski

Załącznik do uchwały nr XXXV/181/26

Rady Gminy Kobiele Wielkie

z dnia 17 marca 2026 r.

W dniu 12 stycznia 2026 r. do Rady Gminy Kobiele Wielkie wpłynęła petycja Pana Dariusza Majewskiego dotycząca:

1. aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 5 pomników przyrody tj. podjęcie uchwały lub uchwał Rady Gminy w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody, znajdujących się na terenie Gminy Kobiele Wielkie w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór;

2. wprowadzenie do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Wójtowi i przekazywane Radzie jako dowód ochrony", celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska;

3. wydania stosownego polecenia organowi wykonawczemu do działania mającego na celu usunięcie błędów, niejasności, a przede wszystkim uregulowanie prawne faktycznej ilości drzew podlegających ochronie w pomnikach przyrody

- Grupa Lip drobnolistnych, Kobiele Wielkie przy drodze, PL.ZIPOP.1393.PP.1012062.1505
- Grupa kasztanowców białych i lip drobnolistnych, Białaczów, PL.ZIPOP.1393.PP.1012062.1506 (tabela) – brak drzew

i dostosowanie informacji w kartach pomników przyrody w CRFOP do aktualnych wymagań prawnych i aktualnego stanu faktycznego – poprzez działania przewidziane w przepisach prawa (min. przygotowanie uchwał/y Rady Gminy)

Wnoszący petycję wskazał, że na terenie Gminy Kobiele Wielkie, zgodnie z danymi CRFOP (Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody), winno znajdować się przynajmniej 5 pomników przyrody na wszystkie 5 z terenu gminy, które „funkcjonują, ale zostały utworzone przez organy, który już nie istnieją lub nie posiadają kompetencji do zarządzania pomnikami przyrody albo w akcie ustanawiającym nie wskazano sprawującego nadzór zgodnego z ustawą o ochronie przyrody", co w jego ocenie powoduje konieczność podjęcia w tym przedmiocie odpowiedniej uchwały przez Radę Gminy, czyli „dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór".

Odnosząc się do pkt 1) petycji podkreślić należy, że zgodnie z treścią art. 153 ustawy o ochronie przyrody „formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-10, utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie ustawy stają się formami ochrony przyrody w rozumieniu niniejszej ustawy". Tym samym, wyjaśnić należy, że pomniki przyrody ustanowione na podstawie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie w/w ustawy są nimi nadal i nie ma potrzeby aktualizacji aktów prawnych, na podstawie których zostały one ustanowione. Brak jest również innych regulacji, które nakazywałaby wprowadzić zmiany do aktów, na podstawie których zostały uprzednio ustanowione pomniki przyrody. Ponadto wskazać należy, że obowiązek sprawowania opieki przez organy administracji na szczeblu lokalnym nad pomnikami przyrody wynika z art. 91 pkt 4) ustawy o ochronie przyrody, zaś wszystkie podejmowane działania regulują: art. 7 ust. 1 pkt 1 i 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym.

Ponadto zgodnie z przepisem art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie: „do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty

prawa miejscowego.". Tym samym na chwilę obecną nie ma pilnej potrzeby aktualizacji prawa miejscowego.

W odniesieniu do pkt 2 petycji w zakresie przedkładania raportu o stanie pomników, wyjaśnić należy, iż w aktualnym stanie prawnym nie ma uregulowań, które obligowałyby Wójta do przedstawiania raportu stanu pomników przyrody Radzie gminy. Rada Gminy nie posiada kompetencji, aby nakazywać Wójtowi podejmowanie czynności, które nie wynikają z przepisów prawa.

Odnosząc się do żądania zawartego w pkt 3 petycji, aby Rada Gminy „wydała stosowne polecenie organowi wykonawczemu" w celu usunięcia błędów i uregulowania prawnej liczby drzew w pomnikach przyrody, należy wskazać, iż jest ono również bezzasadne.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym gminy, z kolei Wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa. Rada Gminy nie jest uprawniona do wydawania poleceń Wójtowi, jak również nie jest uprawniona do zobowiązywania Wójta do podejmowania konkretnych działań, które nie wynikają wprost z przepisów prawa lub z podjętych uchwał.

Zgodnie z art. 44 ustawy o ochronie przyrody ustanowienie i zniesienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy, która określa m.in. nazwę obiektu, jego położenie oraz sprawującego nadzór. Rada Gminy ma więc kompetencję do stanowienia (zmiany, znoszenia) formy ochrony przyrody, ale już bieżące wykonywanie zadań ochronnych, ewentualne zabiegi pielęgnacyjne czy zgłaszanie zmian do rejestrów należy do organów wykonawczych i wyspecjalizowanych organów ochrony przyrody.

Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (CRFOP) prowadzi Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska na podstawie art. 113 ustawy o ochronie przyrody; rejestr jest aktualizowany na podstawie danych przekazywanych przez właściwe organy. Rada Gminy nie prowadzi CRFOP i nie dokonuje w nim technicznych wpisów – jej rolą jest wyłącznie podjęcie uchwały (np. o ustanowieniu lub zmianie pomnika), a czynności techniczne i zgłoszeniowe wykonują inne organy.

Przedmiotem petycji mogą być jedynie żądania mieszczące się w zakresie zadań i kompetencji adresata. Żądanie, aby Rada Gminy „wydała polecenie" Wójtowi w przedmiocie podjęcia określonych czynności (uzupełnienie danych w CRFOP, „uregulowanie prawnej ilości drzew" określonym, szczegółowo wskazanym sposobem) wykracza poza ustawowe kompetencje rady, narusza podział zadań między organem stanowiącym a wykonawczym i wkracza w sferę bieżącego zarządzania gminą, zastrzeżoną do wyłącznej właściwości Wójta.

Biorąc pod uwagę powyższe, petycję należy uznać za bezzasadną.

Niniejsza uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) i zostanie ona doręczona podmiotowi wnoszącemu petycję. Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.